

Lektorské listy - Tvoření

Pěstování bylinek na balkoně

Obsah:

1. Informace o aktivitě.....	1
2. Požadavky a materiál.....	1
3. Postup.....	2
4. Ekologický přesah	4
5. Inspirace, jak aktivitu dále rozšiřovat	4
6. Přílohy, které můžete využít	4

1. Informace o aktivitě

CHARAKTERISTIKA:

Tvořivě-pěstitelská aktivita

POPIS:

Společné sázení a pěstování bylinek v květináčích nebo truhlících spojené s povídáním o lokálnosti, sezónnosti a vztahu člověka k přírodě.

ČASOVÁ NÁROČNOST:

do 1 hodiny

OMEZENÍ:

bez omezení

CÍL:

Přes jednoduché domácí pěstování otevřít témata sezónnosti potravin, lokálnosti, vztahu k přírodě a radosti z vlastního vypěstování.

NA CO ÚČASTNÍKY NALÁKAT:

Odnesete si vlastnoručně zasazené bylinky a tipy, jak si vytvořit malý kousek přírody i na balkoně nebo parapetu.

2. Požadavky a materiál

a) POŽADAVKY NA ÚČASTNÍKY

Určeno pro všechny.

b) PODMÍNKY

I. MAX. KAPACITA ÚČASTNÍKŮ

Bez omezení.

II. ČASOVĚ

Aktivita i s povídáním max. 1 hodina.

c) PROSTORY

Místnost se stoly nebo venkovní prostor.

d) MATERIÁL

I. CO

- květináče nebo menší truhlíky
- substrát / zemina
- drenážní materiál (kamínky, písek, keramické střepy)
- sazenice nebo semena bylinek
- lopatky nebo menší naběračky
- konvička s vodou
- podložky na stoly
- jmenovky k bylinkám (volitelné)

Doporučené bylinky

- pažitka
- bazalka
- tymián
- oregano
- meduňka
- máta
- koriandr

II. NÁVOD / INSPIRACE

Využijte informace z textu „Jak pěstovat bylinky na balkoně“.

3. Postup

5 min.

Individuální příchod a přivítání

Neformální povídání, než se všichni sejdou.

Můžete nechat účastníky přivonět k jednotlivým bylinkám nebo hádat jejich názvy podle vůně.

3 min.

Oficiální úvod

Přivítání a vysvětlení, že si dnes účastníci vytvoří vlastní malou bylinkovou zahrádku.

Krátce představte hlavní myšlenku:

„I malý balkon nebo parapet může být malým kouskem přírody. A zároveň nám může připomenout, jak důležité je vracet se k lokálnosti a sezónnosti.“

5 min.

Otázka na úvod

Vyberte si některé otázky:

- Jaké bylinky jste doma nejčastěji používali?
- Co se dříve běžně pěstovalo doma nebo na zahradě?
- Pamatujete si nějakou vůni bylinek z dětství?
- Máte pocit, že dnes lidé méně vaří z čerstvých surovin?
- Jaké potraviny byly dříve běžně sezónní?

Možné navázání:

„Dnes máme téměř všechno po celý rok. Ale možná právě proto znovu objevujeme radost z toho, co si člověk vypěstuje sám.“

20 min.

Sázení bylinek

1.

Ukažte účastníkům připravené sazenice nebo hotový truhlík.

2.

Vysvětlete základní postup:

- drenáž na dno nádoby
- nasypání zeminy
- zasazení sazenice
- lehké upěchování
- zalití

3.

Rozdejte materiál a společně sázejte.

4.

Během práce můžete otevřít lehkou diskusi:

- které bylinky jsou nenáročné
- co roste na slunci a co ve stínu
- jak se bylinky dříve sušily
- které bylinky pomáhaly při nachlazení nebo nespavosti
- jaké bylinky používaly maminky a babičky

10 min.

Povídání

Využijte text „**Vůně bylinek a rytmus roku**“.

Text můžete přečíst nebo převyprávět vlastními slovy.

Povídání otevírá témata:

- lokálnost a sezónnost
- vztah člověka k rytmu roku
- domácí pěstování
- radost z vlastního vypěstování
- méně chemie a více přírody
- balkon jako malý prostor pro život
- předávání zkušeností dětem a vnoučatům

Možné otázky:

- Máte pocit, že dnes lidé méně vnímají sezónnost?
- Jaké výhody má domácí pěstování?
- Co bychom mohli předat dětem a vnoučatům?
- Co může doma pěstovat téměř každý?

5 min.

Závěr

- Povzbudte účastníky, aby o bylinky pečovali a pozorovali jejich růst.
- Doporučte využívat bylinky v kuchyni nebo na čaje.
- Navrhněte, aby o bylinkách a sezónních potravinách mluvili i s rodinou nebo vnoučaty.
- Poděkujte za účast.
- Poproste o společný úklid prostoru.

4. Ekologický přesah

V rámci aktivity a diskuse mohou být otevřena témata:

- lokálnost potravin
- sezónnost
- uhlíková stopa dopravy potravin
- domácí pěstování
- vztah člověka k přírodě
- omezení chemie
- podpora opylovačů
- městská zeleň
- radost z vlastního vypěstování

5. Inspirace, jak aktivitu dále rozšiřovat

Na aktivitu může navázat například:

- výroba bylinných čajů
- sušení bylinek
- ochutnávka bylinek
- výroba domácího bylinkového oleje nebo soli
- povídání o léčivých rostlinách
- návštěva komunitní zahrady nebo farmářského trhu

Ze zkušenosti funguje dobře otevřít diskusi vzpomínkami na dětství, vůně a chutě spojené s domovem. Přes osobní zkušenosti se účastníci snadněji dostanou k tématu dnešního vztahu k přírodě a potravinám.

6. Přílohy, které můžete využít

- Text „**Vůně bylinek a rytmus roku**“
- Materiály pro účastníky - Jak pěstovat bylinky na balkóně